

1. Vi har

$$\det \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 & 0 \\ a & a & 1 & 0 \\ 2 & 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = -\det \begin{pmatrix} 1 & 2 & 1 \\ a & a & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix} = -(1-a) = a-1 = 0 \Leftrightarrow a = 1$$

vilket innebär att vektorerna bildar en bas om och endast om $a \neq 1$.

Svar: $a \neq 1$.

2. Vi har

$$z'_x = f'_u \cdot u'_x + f'_v \cdot v'_x = 3f'_u + yf'_v$$

$$z'_y = f'_u \cdot u'_y + f'_v \cdot v'_y = 4f'_u + xf'_v$$

och

$$xz'_x + yz'_y = (3x + 4y)f'_u + 2xyf'_v = uf'_u + 2vf'_v$$

Svar: $uf'_u + 2vf'_v$.

3. Vi har

$$\iint_{\mathbf{D}} (x + y - 2) \, dx dy = \iint_{\mathbf{D}_1} (x + y - 2) \, dx dy + \iint_{\mathbf{D}_2} (x + y - 2) \, dx dy$$

där området \mathbf{D}_1 begränsas av linjerna $y = x$, $y = 3x$ och $x = 1$ och \mathbf{D}_2 begränsas av linjerna $x = 1$, $y = x$ och $x + y = 4$.

$$\iint_{\mathbf{D}_1} (x + y - 2) \, dx dy = \int_0^1 dx \int_x^{3x} (x + y - 2) \, dy = \int_0^1 \left[xy + \frac{y^2}{2} - 2y \right]_{y=x}^{y=3x} dx = \int_0^1 (6x^2 - 4x) \, dx = 0$$

$$\iint_{\mathbf{D}_2} (x + y - 2) \, dx dy = \int_1^2 dx \int_x^{4-x} (x + y - 2) \, dy = \int_1^2 \left[xy + \frac{y^2}{2} - 2y \right]_{y=x}^{y=4-x} dx = \int_1^2 (4x - 2x^2) \, dx = \frac{4}{3}$$

Svar: $\frac{4}{3}$.

4. Vi har $y = \sqrt{1-x^2}$, $dy = \frac{-x}{\sqrt{1-x^2}} dx$ där x går från 1 till 0. Man får

$$xy^2 dx + y dy = x(1-x^2) dx + \sqrt{1-x^2} \cdot \frac{-x}{\sqrt{1-x^2}} dx = -x^3 dx$$

och

$$\int_{\Gamma} xy^2 dx + y dy = -\int_1^0 x^3 dx = \frac{1}{4}$$

Svar: $\frac{1}{4}$.

5. Låt \mathbf{D} vara triangeln $0 \leq y \leq x$, $0 \leq x \leq 1$. Vi har $z = xy^2$, $z'_x = y^2$, $z'_y = 2xy$ och

$$\hat{\mathbf{n}} = (-z'_x, -z'_y, 1) = (-y^2, -2xy, 1).$$

Man får

$$\iint_{\mathbf{S}} (4x, 6y, z) \cdot \hat{\mathbf{n}} \, dS = \iint_{\mathbf{D}} (4x, 6y, xy^2) \cdot (-y^2, -2xy, 1) \, dx dy =$$

$$= \iint_{\mathbf{D}} -15xy^2 \, dx dy = - \int_0^1 dx \int_0^x 15xy^2 dy = - \int_0^1 [5xy^3]_{y=0}^{y=x} dx = - \int_0^1 5x^4 dx = -1.$$

Svar: -1 .

6. Låt $f(x,y,z) = z^3 - 4xz + y + 2$. Vi har $f'_z = 3z^2 - 4x$ och i punkten $(1,1,1)$ får man $f(1,1,1) = 0$ och $f'_z(1,1,1) \neq 0$ vilket bevisar existensen av funktionen z . Implicit derivering med avseende på x av

$$z^3 - 4xz + y + 2 \tag{*}$$

ger

$$3z^2 z'_x - 4z - 4xz'_x = 0$$

och för $x = 1, y = 1, z = 1$ får man $z'_x(1,1) = -4$.

Implicit derivering med avseende på y av (*) ger

$$3z^2 z'_y - 4xz'_y + 1$$

och för $x = 1, y = 1, z = 1$ får man $z'_y(1,1) = 1$. Det sökta polynomet ges av

$$z(1,1) + z'_x(1,1)(x - 1) + z'_y(1,1)(y - 1)$$

alltså

Svar: $1 - 4(x - 1) + (y - 1)$.

7. Partikelns hastighet vid tiden t ges av $\mathbf{v}(t) = (t + a, 2\sqrt{t} + b)$ för några konstanter a, b . Eftersom $\mathbf{v}(1) = (0,2)$ är $\mathbf{v}(t) = (t - 1, 2\sqrt{t})$. Den aktuella kurvans längd ges av

$$\int_1^3 |\mathbf{v}| dt = \int_1^3 \sqrt{(t-1)^2 + (2\sqrt{2})^2} dt = \int_1^3 (t+1) dt = 6.$$

Svar: 6 .

8. Vi söker största och minsta värden av funktionen $f(x,y) = x$ under bivillkoret $g(x,y) = 0$ där $g(x,y) = 4x^4 + 4x^3y + y^4 - 1$. Enligt Lagranges metod måste vi undersöka var funktionernas gradienter har samma riktning. Nu är $\text{grad } f = (1,0)$ medan $\text{grad } g = (16x^3 + 12x^2y, 4x^3 + 4y^3)$, vilket leder till $x^3 + y^3 = 0$, dvs. $y = -x$. Insättning i bivillkorsekvationen ger $4x^4 + 4x^3(-x) + x^4 = 1$, varav $x = \pm 1$.

Svar: Intervallet $-1 \leq x \leq 1$.

9. Avståndet mellan planet och origo är $1/\sqrt{3}$. Vrid till koordinater (u,v,w) som gör att planet blir parallellt med uv -planet. Detta påverkar inte volymen. Den kalott var volym vi skall bestämma beskrivs nu av $1/\sqrt{3} \leq w \leq 1, u^2 + v^2 + w^2 \leq 1$. Vi beräknar volymen som

$$V = \int_{1/\sqrt{3}}^1 A(w) dw,$$

där $A(w)$ är arean av den skiva som fås för konstant w , en cirkel med radie $\sqrt{1-w^2}$, dva $A(w) = \pi(1-w^2)$. Vi får

$$V = \int_{1/\sqrt{3}}^1 \pi(1-w^2) dw = \frac{18-8\sqrt{3}}{27} \pi.$$

Svar: $\frac{18-8\sqrt{3}}{27} \pi$.

10. Då \mathbf{A} är symmetrisk $n \times n$ -matris så existerar ON-bas $\mathbf{v}_1, \dots, \mathbf{v}_n$ i \mathbf{R}^n av egenvektorer till \mathbf{A} . Då alla egenvärden är $= 1$ har vi att $\mathbf{A}\mathbf{v}_i = \mathbf{v}_i$ för varje i alltså \mathbf{A} är en matris för identitets avbildningen, dvs $\mathbf{A} = \mathbf{E}$.